

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Релігійна організація «Вищий духовний навчальний заклад
«Таврійський християнський інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Ректор РО «ВДНЗ «ТХІ»

В.С. Синій

Положення
про академічну доброчесність

Розглянуто та схвалено

Вченою радою РО «ВДНЗ «ТХІ»

Протокол № 6/5-6 від 22.11.2018 р.

Херсон - 2018

Преамбула

Християнська етика праці й навчання передбачає повагу до особистої гідності кожної особи та безкомпромісне неприйняття будь-яких форм зловживань у сфері освіти. Ці принципи відповідають Божим заповідям «Не кради» і «Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого». На цих засадах Інститут очікує від студентів, викладачів та інших працівників неухильного виконання вимог освітнього процесу щодо неприпустимості плагіату, списування й інших форм академічної недоброчесності. Шахрайство, тобто привласнення результатів чужої праці, несумісне з християнським життям та є відхиленням від правди: «Хто правду чинить, йде до світла» (Йн. 3:21)».

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність вищого духовного навчального закладу “Таврійський християнський інститут” (далі - Положення) укладене із врахуванням Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, Закону України “Про авторське право і суміжні права” та інших законодавчих актів, рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти, Положення про освітній процес в ТХІ, та інших положень ТХІ, з метою попередження випадків використання плагіату в усіх видах письмових робіт, наукових та навчально-методичних праць серед учасників освітнього процесу в ТХІ.

1.2. Це Положення:

- регулює застосування загальних засад та правил наукової етики в письмових роботах та наукових дослідженнях, навчальних матеріалах та методичних розробках тощо учасників освітнього процесу в ТХІ;

- визнає академічну й професійну етику та повагу до авторських прав одними із ключових засад організації освітнього процесу й науково-дослідної роботи та покликане сприяти впровадженню практики належного цитування шляхом закріплення визначення поняття та форм академічного плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури виявлення, розгляду та фіксування фактів академічного плагіату, порядку проведення перевірки текстових документів на наявність

академічного плагіату (кваліфікаційних та інших письмових робіт студентів Інституту; кандидатських і докторських дисертаційних досліджень; наукових публікацій, навчально-методичних матеріалів науково-педагогічних та наукових працівників), а також наслідків його вчинення;

має на меті підвищення якості організації освітнього процесу, рівня дисципліни студентів при виконанні навчальних завдань у вигляді письмових робіт, навчальних і наукових праць науково-педагогічних працівників ТХІ, а також забезпечення дотримання студентами та науково-педагогічними працівниками ТХІ вимог щодо оформлення письмових робіт, навчально-методичних праць, наукових досліджень та встановлення відповідальності за їхнє порушення.

2. Визначення академічної доброчесності, академічного плагіату та його форм

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- *академічна доброчесність* - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

- *автор* – фізична особа, творчою працею якої створено твір;

- *твір (робота, матеріал)* - інформація як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді в мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації, магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота тощо).

- *Плагіат* – привласнення авторства на запозичений твір науки, літератури, мистецтва або на чуже відкриття, винахід чи раціоналізаторську пропозицію, а також використання у своїх працях запозичень без посилань на автора. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень.

- *академічний плагіат* – плагіат у академічному середовищі: оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- *письмова робота студента* - це будь-яке письмове завдання, що виконується студентами ТХІ в межах навчального процесу під час проміжного та підсумкового контролю знань відповідно до програми навчальної дисципліни, а також під час державних іспитів. Письмові роботи охоплюють також реферати, контрольні роботи, курсові роботи, звіти про результати практичних досліджень тощо;

- *цитата* - порівняно стислий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого (у тому числі оприлюдненого у мережі Інтернет) твору, який використовується з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими власні твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

- *оприлюднення:*

- у випадку студента - подання роботи викладачеві (на кафедрі) або його публічна презентація;
- у випадку науково-педагогічного працівника - публічне оприлюднення результатів наукового дослідження чи науково-педагогічної праці у формі публікації на паперових чи електронних носіях інформації й у засобах масової інформації або ж подання цих результатів на кафедру, в ректорат, видавництво ТХІ тощо, чи їхня публічна презентація;

- *система Unicheck* - ліцензійна система виявлення плагіату, яку застосовують для перевірки на плагіат академічних текстів студентів та науково-педагогічних працівників ТХІ.

- *Унікальність твору (роботи, матеріалу)* – співвідношення (%) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

2.2. Академічним плагіатом вважається:

- відтворення в академічному тексті без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (авторів), обсягом від речення і більше, без посилання

на автора (авторів) відтвореного тексту;

- відтворення в академічному тексті, повністю або частково, тексту іншого автора (авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

- відтворення в академічному тексті наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;

- відтворення в академічному тексті наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без вказування на те, з якого джерела взята ця інформація;

- відтворення оприлюднених творів мистецтва без зазначення авторства цих творів мистецтва.

2.3. Інші види порушень академічної доброчесності:

- *самоплагіат* - оприлюднення (часткове або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- *фабрикація* - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях;

- *фальсифікація* - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- *списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- *обман* - надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

- *хабарництво* - надання (отримання) чи пропозиція надання (отримання) учасником освітнього процесу коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- *необ'єктивне оцінювання* - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти

3. Рекомендації з попередження академічного плагіату в освітньому процесі, науково-педагогічній діяльності, наукових дослідженнях та публікаціях ТХІ

3.1. Запобігання академічному плагіату в освітньому процесі

Запобігання академічному плагіату в освітньому процесі ТХІ здійснюється шляхом:

- упорядкування, видання та розповсюдження серед студентів навчально-виховним відділом ТХІ методичних матеріалів зі стандартними вимогами щодо належного оформлення посилань на використані у письмовій роботі матеріали;
- запровадження у рамках курсу «Основи наукових досліджень» модулю з основ наукового письма з вивченням вимог до написання письмових робіт з особливою увагою до правил опису джерел та оформлення цитат;
- інформування викладачів, що вони як керівники курсових робіт несуть персональну відповідальність за недопущення студентами плагіату;
- ознайомлення студентів та науково-педагогічних працівників з цим Положенням та передбаченими ним наслідками порушення принципів академічної доброчесності під час підписання договору з ТХІ;
- забезпечення доступу кожному студенту та науково-педагогічному працівнику ТХІ до повної версії цього Положення на веб-сторінці ТХІ.

3.2. Рекомендації до впровадження в навчальній та науково-педагогічній роботі

Відповідно до Положення про освітній процес ТХІ викладач зобов'язаний дотримуватися вимог Інституту щодо академічної доброчесності й контролю за списуванням та плагіатом.

Під час планування навантаження та формулювання письмових завдань для студентів кафедр, керівникові освітньої програми та викладачам ТХІ рекомендується:

- замінити реферативні письмові роботи альтернативними завданнями, що сприяють творчому підходу студента до їхнього виконання, зокрема: підготовкою

презентацій, есе, рецензіями, оглядами літератури, написанням аналітичних матеріалів, проведенням міні- досліджень, виконанням практичних завдань та проектів тощо;

- розглядати можливість заміни однієї об'ємної письмової роботи в межах курсу кількома меншими за обсягом;

- розраховувати обсяг письмових робіт із врахуванням навантаження на студентів за іншими курсами;

- забезпечувати можливість вибору студентами теми письмової роботи;

- забезпечувати змінність тематики письмових робіт при повторюваності

навчального

курсу;

- забезпечити чітке формулювання письмових завдань;

- забезпечити відповідність завдань за рівнем складності для студентів бакалаврату;

- вимагати від студентів представлення на кафедрах письмових робіт (зокрема курсових) не менше ніж за 10 днів до їхнього публічного захисту;

- повідомляти студентів про принципи академічної доброчесності та поняття плагіату на початку кожного курсу та обов'язково вносити ці вимоги у силабус дисципліни;

- забезпечити чітке формулювання критеріїв та принципів оцінювання різних видів завдань і наукових робіт, з якими студенти будуть заздалегідь ознайомлені, а також внести їх у силабус дисципліни.

3.3. Запобігання академічному плагіату у кваліфікаційних роботах студентів, наукових дослідженнях та публікаціях науково-педагогічних працівників ТХІ

- обов'язкова перевірка студентських кваліфікаційних робіт відповідальними особами на кафедрах на наявність академічного плагіату з використанням системи Unicheck та підготовка за результатами «Висновку щодо оригінальності та самостійності виконання», який додається до пакету супровідних матеріалів та без

якого робота не допускається до публічного захисту;

- кафедри та Вчена рада зобов'язані перевіряти на факт наявності плагіату у системі Unicheck усі рукописи публікацій, що подаються до друку за їхньої рекомендації;

- допуск до друку навчальної та наукової літератури у ТХІ відбувається після обов'язкового проведення експертизи - перевірки поданого рукопису на унікальність у системі Unicheck. При цьому використовується така орієнтовна шкала (% від загального об'єму матеріалу).

Відсоток унікальності	Рекомендації
90-100%	висока унікальність, робота допускається до захисту або(та) опублікування
70-89%	середня унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки
51-69%	низька унікальність, робота потребує суттєвого доопрацювання та повторної перевірки
50% і нижче	низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду

4. Порядок розгляду факту списування

4.1. Згідно з Положенням про освітній процес ТХІ, в Інституті категорично заборонені списування, плагіат та інші форми обману. Якщо викладач чи інші офіційні особи, які проводять контрольну роботу, письмові тести чи іспит, зауважили факт списування, вони повинні, беручи до уваги моральний аспект проблеми, відреагувати на цей факт. Рекомендується подати доповідну записку керівникові програми. В такому разі зі студентом проводиться виховна робота із застосуванням відповідних до ситуації дисциплінарних заходів (див. «Правила внутрішнього розпорядку Таврійського християнського інституту»).

4.2. Якщо студент списував під час іспиту чи інших форм поточного,

проміжного, підсумкового чи семестрового контролю, він отримує незадовільну оцінку та повинен повторно скласти іспит або виконати індивідуальне завдання.

4.3. Якщо буде зафіксовано повторну спробу списування, за поданням керівника програми ставиться на розгляд питання про відрахування студента з Інституту.

5. Порядок розгляду факту академічного плагіату

5.1. Встановлення факту академічного плагіату у письмових роботах студентів

5.1.1. Викладач, оцінюючи письмову роботу студента, у якій зафіксовано наявність академічного плагіату, зобов'язаний не зарахувати дану роботу, оцінивши її в «нуль» балів, та письмово проінформувати протягом двох робочих днів про виявлений факт плагіату проректора з навчально-виховної роботи. Після розгляду відповідної записки проректор з навчально-виховної роботи спільно з керівником програми приймають рішення щодо застосування академічних або дисциплінарних заходів визначених цим Положенням. Курсові та кваліфікаційні роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, не допускаються до захисту.

5.1.2. Студент, який заперечує факт академічного плагіату та не згодний з незарахуванням відповідної письмової роботи, має право протягом двох робочих днів звернутися до проректора з навчально-виховної роботи для додаткової експертної перевірки наявності чи відсутності факту академічного плагіату.

5.1.3. Студент подає проректору з навчально-виховної роботи письмову заяву з проханням про додаткову експертну перевірку наявності чи відсутності факту академічного плагіату. Заява має містити коротке письмове пояснення суті справи, контактну інформацію, підпис заявника та дату подання. До тексту заяви додається копія роботи, яка розглядається. Без зазначених документів заява до розгляду не приймається.

5.1.4. Протягом двох робочих днів після отримання заяви проректор з навчально-виховної роботи призначає викладача (експерта) чи групу викладачів (експертну комісію) для перевірки матеріалів щодо встановлення факту академічного

плагіату. Термін роботи комісії становить не більше п'яти днів з моменту одержання доручення проректора.

5.1.5. На викладача-експерта (експертну комісію) покладається обов'язок зібрати та дослідити необхідні матеріали для проведення перевірки, зокрема звіт подібності після перевірки на наявність академічного плагіату в системі Unichesk та висновок відповідальної за перевірку особи (у випадку виявлення академічного плагіату у кваліфікаційній роботі), та у разі необхідності, заслухати пояснення студента, робота якого перевіряється.

5.1.6. Викладач-експерт чи комісія представляє проректору з навчально-виховної роботи в письмовій формі висновок про результати перевірки щодо наявності чи відсутності достатніх підстав для встановлення факту академічного плагіату.

5.1.7. На підставі висновку викладача-експерта чи експертної комісії проректор з навчально-виховної роботи ухвалює остаточне рішення про наявність чи відсутність факту академічного плагіату в роботі, а також академічні чи дисциплінарні заходи впливу щодо студента та повідомляє про це студента, а також студентську раду.

5.1.8. Про всі факти встановлення академічного плагіату необхідно повідомляти проректора з навчально-виховної роботи.

5.2. Встановлення факту академічного плагіату у наукових дослідженнях, навчально-методичних та інших роботах науково-педагогічних працівників

5.2.1. Усі наукові дослідження, навчально-методичні та інші роботи науково-педагогічних та наукових працівників, які рекомендуються до друку Вченою радою ТХІ, підлягають обов'язковій перевірці у системі Unichesk відповідальною особою із числа працівників наукового-організаційного відділу, що укладає «Висновок щодо оригінальності та самостійності виконання» відповідно до Порядку.

5.2.2. У випадку незгоди науково-педагогічного працівника ТХІ із «Висновком щодо оригінальності та самостійності виконання», він має право подати апеляцію до Вченої ради, яка готує експертний висновок на основі розгляду отриманих матеріалів. Висновок подається на розгляд і затвердження ректора.

5.3. Наслідки у випадку встановлення факту академічного плагіату

5.4.1. До студентів ТХІ у випадку встановлення факту академічного плагіату може бути застосовано такі види відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з ТХІ;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

5.4.2. До науково-педагогічних працівників ТХІ у випадку встановлення академічного плагіату можуть бути застосовані такі дисциплінарні заходи:

- письмове попередження;
- догана;
- дострокове розірвання контракту.

6. Прикінцеві та перехідні положення

6.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження.

6.2. Контроль за виконанням Положення покласти на проректора з навчально-виховної роботи Інституту.

6.3. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.